

Анонимизиран текст

C-760/23 - 1

Дело C-760/23 [Шанов]¹

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

8 декември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Районен съд—Пловдив (България)

Дата на акта за преюдициално запитване:

28 септември 2023 г.

Ищец:

„ЕВН БЪЛГАРИЯ ТОПЛОФИКАЦИЯ“ ЕАД

Ответник:

OZ

Вписано в регистъра на Съда под № <u>1276535</u>	За Секретар, по пълномощие
Люксембург, дата:	08. 12. 2023
Факс / E-mail:	Радостина Стефанова-Камилева
Подадено на: <u>08.12.2023</u>	Администратор

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

[OMISSIS]

[OMISSIS] 28.09.2023 г.

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ [OMISSIS]

[OMISSIS]

като разгледа докладваното [OMISSIS] гражданско дело № 20215330111618 по описа за 2021 година

[OMISSIS]

¹ Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

I. Предмет на делото

Предявена е искова молба от „ЕВН БЪЛГАРИЯ ТОПЛОФИКАЦИЯ“ ЕАД, с която се твърди, че ищецът има качеството на енергийно предприятие по [OMISSIS] Закона за енергетиката и притежавал лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, която доставял в абонатните станции на сградите за отопление и горещо водоснабдяване. Ответникът като собственик на топлоснабден имот, находящ се в гр. Пловдив, [OMISSIS] има качеството на клиент на топлинна енергия, а като такъв бил длъжен да заплаща месечно дължимите суми за доставянето, съгласно [OMISSIS] Общите условия [на ищеца]. При неизпълнение в срок, дължал обезщетение за забава в размер на законната лихва. С оглед сключения при общи[те] условия договор за покупко-продажба на топлинна енергия, дружеството доставило топлинна енергия на стойност 519 лева през периода 01.05.2018 г. — 31.10.2020 г., която не била платена. Предвид забавата, се дължала и сумата от 78,20 лева — лихва за периода 03.07.2018 г. — 05.04.2021 г. Ответникът не изпълнил задълженията си да погаси горните суми, поради което ищецът се снабдил със заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, издадена [от] [OMISSIS] ПРС, [OMISSIS] срещу която в срок било подадено възражение за недължимост, при което се породил правен интерес от предявяване на настоящите претенции в срока по чл. 415 ГПК. Моли се за уважаването им. Претендира разноски.

Ответникът ОЗ е подал писмен отговор, с който оспорва исковете, в т. ч. наличието на облигационно правоотношение между страните, поради липсата на писмен договор; реалното ползване и потребление на топлинна енергия; верността на начислената и разпределена енергия; годността на измервателните уреди и изправността на абонатната станция; редовността на счетоводните записвания; размера на претендираните суми. Твърди, че формулата по т. 6.1.1 от Методиката към Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването, по която се изчислява топлинната енергия за сградна инсталация[,] противоречи на правото на ЕС. Издаването на фактури за заплащане на непоискана топлинна енергия, представлявало нелоялна търговска практика, която била забранена от закона (чл. 68в ЗЗП). Нямало реално потребление на топлинна енергия в имота за процесния период, като отоплителните тела не били в състояние да отдават такава, при което сумите не били дължими. Моли за отхвърляне на исковете. Претендира разноски.

По делото е прието заключение на СТЕ, в което експертът обосновава, че в процесния период абонатната станция (АС) е работела, а количествата топлинна енергия (ТЕ) за технологични разходи в АС, обслужваща имота, са отчислявани за сметка на ЕВН. Общият топломер в АС и сензорите му били монтирани правилно, като броят и монтажът на топломерите в АС съответствал на изискванията на Наредбата за топлоснабдяване. След преглед на приобщената документация се сочи, че използваните топломери са от одобрен тип, съгласно изискванията, преминавали са метрологична проверка и са били годни средства за търговско измерване. Постъпилото

количество ТЕ в АС било отчитано с общия топломер в началото на всеки месец, като посредством т. нар. „терминал“ били снемани показанията за ТЕ в 0,00 часа на първо число от месеца. От отчетеното количество били приспаднати технологичните разходи и разликата била разпределяна между всички потребители: за отопление на имот, БГВ и ТЕ, отдадена от сградна инсталация. Дяловото разпределение било извършено коректно и с оглед изискванията на Методиката. При приемане на заключението вещото лице прави следните уточнения:

- състоянието на абонатната станция е лошо и не може да бъде прието за вярно отчисленото от доставчика на топлинна енергия количество за разходи на топлинна енергия в абонатната станция;
- топломерите в абонатната станция са монтирани с пломба, а при демонтаж са без пломба, което е недопустимо, тъй като е възможна манипулация спрямо средството за търговско измерване;
- количеството енергия за подгриване на 1 м³, определен[о] от доставчика[,] е невъзможно да бъде вярно от физична гледна точка. Същото е изключително завишено;
- по математически начин се намалява мощността на сградната инсталация във формулата, залегнала в т. 6.1.1. от Методиката за дялово разпределение към Наредбата за топлоснабдяване (отм.) чрез понятието действително инсталирана мощност и използването на коефициента 0,15 %, който се определя спрямо проектната мощност;
- във формулата по т. 6.1.1 от Методиката е използвана като стойност мощност на инсталацията, определена при градуси на топлинния агент, които не се достигат на практика. Тоест презумира се, че инсталацията работи при максимална мощност.
- в конкретния имот не е възможно разпределеното количество да бъде потребено;
- не са верни показателите, които доставчикът е използвал, прилагайки Методиката относно технологичните разходи в абонатната станция, количеството енергия за подгриване на 1 м³, както и за сградна инсталация.

Като резултат от изчисленията по тази методика, вещото лице установява, че потребителите, които не потребяват топлинна енергия[,] заплащат част от сумите, дължими от потребителите, които потребяват топлинна енергия, тъй като част от задълженията за топлинна енергия за отопление се включват в сметките на потребителите, които не потребяват енергия.

Заклучението на вещото лице не е оспорено от страните.

Ответникът оспорва изцяло начина на определяне на топлинната енергия. Позовава се на обезсиленото поради междувременното изменение на наредбата Решение [OMISSIS] от 13.04.2018 г. [OMISSIS] на ВАС, с което е установено, че т. 6.1.1 от Методиката не отговаря на правото на ЕС. Освен това с Решение [OMISSIS] от 08.02.2018 г. [OMISSIS] на КЗК установеното нарушение е потвърдено, а с Решение [OMISSIS] от 20.06.2019 г. [OMISSIS] на КЗК е препотвърден[а] неточността в изчислението на енергията за БГВ и за сградна инсталация. Ответникът твърди, че [OMISSIS] приетата от държавата нормативна рамка, конкретно формулата по т. 6.1.1. от Методиката[,] не отговаря на изискването на правото на ЕС потребителите да заплащат за действително потребената от тях енергия.

II. Относими норми от националното законодателство

1 Закон за енергетиката

Чл. 38а. [OMISSIS] (1) [OMISSIS] Договорите с потребители на енергийни услуги задължително съдържат:

1. [OMISSIS]
2. предлаганите услуги и условията и реда за тяхното предоставяне;
3. средствата, чрез които може да се получи актуална информация за всички приложими цени на предлаганите услуги;
4. срок на договора, условията за временно преустановяване, прекратяване на тяхното предоставяне и на договора;
5. [OMISSIS] условията за едностранно прекратяване на договора от ползвателя на енергийни услуги включително при промяна на договорните условия и цени и възможността за такова прекратяване без допълнително плащане;
6. [OMISSIS]
7. [OMISSIS] правата на потребители на енергийни услуги, включително информация относно процедурата по разглеждането и произнасянето по жалби в срок до три месеца от постъпването им;
8. други условия съгласно предвиденото в този закон.

[OMISSIS]

Чл. 38б. [OMISSIS] (1) [OMISSIS] Енергийните предприятия - страни по договорите по чл. 38а, ал. 1 предоставят на своите потребители на енергийни услуги информация за:

1. [OMISSIS] цени за услуги по извършване на поддръжка и други цени на услуги, свързани с лицензионната дейност;
2. [OMISSIS]
3. [OMISSIS] реално потребените количества и стойността на предоставената услуга в съответствие с договорената периодичност на отчитане без задължение за допълнително плащане за тази услуга;
4. [OMISSIS]
4. [OMISSIS]
6. [OMISSIS]
7. информация относно средствата за уреждане на спорове.
8. [OMISSIS]

[OMISSIS]

(4) [OMISSIS] Информацията по ал. 1 се представя във фактурите или заедно с тях в информационни материали и на интернет страниците на енергийните предприятия. По този ред доставчиците на енергия и природен газ предоставят на потребителите на енергийни услуги и контролен списък, приет от Европейската комисия, съдържащ практическа информация за техните права.

(5) [OMISSIS] Информация за фактурирането се предоставя поне веднъж на три месеца, а при поискване или когато потребителите са направили избор да получават електронни сметки - два пъти в годината.

(6) [OMISSIS] Енергийните предприятия по ал. 1 предоставят на потребителите на енергийни услуги, свързани с доставки на електрическа енергия или природен газ, допълнителна информация за:

1. кумулативни данни за период поне три предходни години или за периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък; данните съответстват на интервалите, за които е предоставена информацията от фактурирането;
2. подробни данни за потреблението, за който и да е ден, седмица, месец и година при използване на интелигентни системи за измерване чрез предоставяне на крайния клиент чрез интернет или чрез интерфейса на измервателния уред на данни за период, не по-кратък от 24 предходни

месеца, или за периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по- кратък.

[...]

Чл. 125 (3) Редът и техническите условия за топлоснабдяване, за оперативно управление на топлоснабдителната система, за присъединяване на производители и клиенти към топлопреносната мрежа, за разпределение, прекратяване на топлоснабдяването и спиране на топлоподаването се определят с наредба на министъра на енергетиката.

[...]

Чл. 139. (1) Разпределението на топлинната енергия в сграда - етажна собственост, се извършва по система за дялово разпределение.

[...]

Чл. 140. (1) Дяловото разпределение на топлинната енергия между потребителите в сграда - етажна собственост, се извършва чрез:

1. средства за търговско измерване на количеството топлинна енергия в абонатната станция;
2. [OMISSIS] средства за дялово разпределение за отопление - индивидуални разпределители, съответстващи на действащите в страната стандарти, или индивидуални топломери;
3. [OMISSIS] средства за дялово разпределение за битово горещо водоснабдяване — общ водомер за битово горещо водоснабдяване и индивидуални водомери за топла вода на всички отклонения от сградната инсталация за горещо водоснабдяване към имотите на потребителите;
4. [OMISSIS]

Чл. 140а. [OMISSIS] Общото консумирано количество топлинна енергия в сграда - етажна собственост, присъединена към една абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, се разпределя за горещо водоснабдяване и за отопление.

Чл. 141. (1) Топлинната енергия за горещо водоснабдяване на сграда - етажна собственост, се определя чрез:

1. количеството вода, консумирано в сградата за битово горещо водоснабдяване, отчетено по общия водомер;
2. разхода на топлинна енергия за загряване на 1 куб. м вода от количеството по т. 1, определен при условията и по реда на наредбата по чл. 125, ал. 3.

(2) Топлинната енергия по ал. 1 се разпределя между клиентите при условията и по реда на наредбата по чл. 125, ал. 3.

Чл. 142. (1) [OMISSIS] Топлинната енергия за отопление на сграда - етажна собственост, е разликата между общото количество топлинна енергия за разпределение в сграда - етажна собственост и количеството топлинна енергия за гореща вода, определено по чл. 141, ал. 1.

(2) Топлинната енергия за отопление на сграда - етажна собственост, се разделя на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинна енергия за отопление на общите части и топлинна енергия за отопление на имотите.

[...]

Чл. 150. (1) Продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от комисията, в които се определят:

1. правата и задълженията на топлопреносното предприятие и на потребителите;
2. редът за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на количеството топлинна енергия;
3. отговорността при неизпълнение на задълженията;
4. условията и редът за включване, прекъсване и прекратяване на топлоснабдяването;
5. редът за осигуряване на достъп до отоплителните тела, средствата за търговско измерване или други контролни приспособления;
6. [OMISSIS] редът и сроковете за предоставяне и получаване от потребителите на индивидуалните им сметки за разпределение на топлинна енергия по начин, удостоверяващ времето, от което тече срокът за възражение.

(2) Теплопреносните предприятия задължително публикуват одобрените от комисията общи условия най-малко в един централен и в един местен всекидневник в градовете с битово топлоснабдяване. Общите условия влизат в сила 30 дни след първото им публикуване, без да е необходимо изрично писмено приемане от потребителите.

(3) В срок до 30 дни след влизането в сила на общите условия потребителите, които не са съгласни с тях, имат право да внесат в

съответното топлопреносно предприятие заявление, в което да предложат специални условия. Предложените от потребителите и приети от топлопреносните предприятия специални условия се отразяват в писмени допълнителни споразумения.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Абонатна станция“ е уредба, чрез която се осъществява подаване, измерване, преобразуване и регулиране на параметрите на топлинната енергия от топлопреносната мрежа към клиентите.

16. [OMISSIS] „Доставка“ е продажбата, включително препродажбата, на енергия или природен газ на клиенти.

[...]

27. „Индивидуален разпределител на топлинна енергия за отопление“ е техническо средство, по чиито показания се разпределя топлинната енергия, потребена от отоплителните тела в сградата. Показанията им са в относителни единици, които се коригират с фактори за оценяване в зависимост от вида на прибора и типа на отоплителното тяло. Индивидуалните разпределители служат само за определяне на дела консумирана топлинна енергия от всяко отоплително тяло като дял от общата консумация на топлинна енергия от сградата.

[...]

37. „Отоплителни тела“ са тръбните отоплителни тела и щранг-лири, глидерните отоплителни тела, плоските отоплителни тела и конвекторите, които са конструктивни елементи, служещи за отдаване на топлина в помещенията чрез радиационен и конвективен топлообмен от постъпващия в тях топлоносител.

38. „Отопляем обем на имот“ включва обема на всички собствени и/или ползвани от абоната помещения и съответните припадащи се части от общите части на сградата, предвидени за отопление по проект.

39. „Отопляем обем на общите части“ е сумата от обемите на помещението от общите части на сграда - етажна собственост, с предвидени по проекта отоплителни тела.

[...]

50. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) „Разпределение на топлинна енергия“ е транспортиране на топлинна енергия чрез инсталациите

за битово горещо водоснабдяване, отопление, климатизация и други на клиентите.

Редакция към ДВ, бр. 107 от 09.12.2003 г.:

50. „Разпределение на топлинна енергия“ е транспортиране на топлинна енергия чрез инсталациите за битово горещо водоснабдяване, отопление, климатизация и други на потребителите.

[...]

57. „Средства за отчитане на дяловото потребление на топлинна енергия“ са уреди, които са монтирани след средствата за търговско измерване на топлинна енергия.

58. „Средства за търговско измерване“ са технически средства за измерване, които имат метрологични характеристики и са предназначени да се използват за измерване самостоятелно или свързано с едно или повече технически средства и които се използват при продажбата на електрическа и топлинна енергия или природен газ.

2 Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването

Чл. 38. Производителят, топлопреносното предприятие или доставчикът осъществява снабдяването на клиентите с топлинна енергия при спазване на следните условия:

1. обектите на собствениците или титулярите на вещно право на ползване са присъединени към топлопреносната мрежа;
2. сключен е договор за продажба на топлинна енергия при общи условия между топлопреносното предприятие и клиентите;
3. клиентите на топлинна енергия заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия в срок.

[...]

Чл. 49. (1) Количеството топлинна енергия се измерва в приетата в системата SI единица Джаул (J). За търговски плащания се използва единицата Ватчас (Wh) и кратните ѝ.

(2) Количеството топлинна енергия се измерва със средства за измерване за търговско плащане (топломери), отговарящи на изискванията на Закона за измерванията.

(3) Средствата за измерване за търговско плащане трябва да са с автономно електрозахранване.

(4) Налягането и температурата на топлоносителя се измерват с манометри и термометри.

[...]

[OMISSIS]

[...]

Чл. 52. (1) За дялово разпределение на топлинната енергия между потребителите в сгради - етажна собственост, се използват средства, монтирани след средството за измерване за търговско плащане, както следва:

1. индивидуални разпределители на топлинната енергия, инсталирани върху всички отоплителни тела и/или индивидуални топломери за имотите, съответстващи на действащите в страната стандарти и нормативни актове;

2. общ водомер за студена вода пред подгревателя за горещо водоснабдяване и индивидуални водомери за топла вода на всички отклонения от сградната инсталация за горещо водоснабдяване към имотите на потребителите.

(2) Средствата по ал. 1 участват при определяне на дялове потребена топлинна енергия от отделните потребители в сгради - етажна собственост, след средството за измерване за търговско плащане.

[OMISSIS]

[...]

Чл. 57. (1) Когато количеството топлинна енергия се измерва със средства за измерване за търговско плащане, монтирани на място, различно от границата на собственост, отчетените количества се коригират с технологичните разходи на топлинна енергия за участъка между средствата за измерване за търговско плащане и границата на собственост.

(2) Технологичните разходи на топлинна енергия на съоръженията се определят съгласно раздел IV.

(3) Разпоредбата по ал. 1 се отнася и за абонатни станции в сгради - етажна собственост, и в сгради с един собственик.

(4) [OMISSIS]

Чл. 58. (1) Количеството топлинна енергия за технологични разходи в топлопреносните мрежи с топлоносител вода и водна пара за отчетен период се определя като разлика между количествата топлинна енергия, измерени при производителя и при клиентите.

(2) Количеството топлинна енергия за технологични разходи в абонатната станция са за сметка на топлопреносното предприятие при клиенти, ползващи топлинна енергия за битови нужди. Количеството се определя от топлопреносното предприятие чрез:

1. техническата характеристика на абонатната станция по данни на производителя;
2. изчисление или топлотехническо изпитание.

(3) Количеството топлинна енергия за технологичните разходи на участък на топлопреносната мрежа се определя по изчислителен път по методика на топлопреносното предприятие или чрез топлотехническо изпитание.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на [тази наредба]:

1. „Алгоритъм“ е система от правила (формули), които определят последователността от изчислителните операции, прилагането на които водят до решаване на дадена задача.

2а. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2013 г., в сила от 29.10.2013 г., дата на влизане в сила изменена на 01.06.2014 г. - ДВ, бр. 99 от 2013 г., в сила от 15.11.2013 г.) „Действително инсталирана мощност на отоплителна инсталация“ е сумата от инсталираната мощност на отоплителните тела във всички имоти в сградата - етажна собственост.

Редакция към ДВ, бр. 94 от 29.10.2013 г.:

3. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2013 г., в сила от 29.10.2013 г.) „Инсталация в сграда“ или „сградна инсталация“ е съвкупността от главните вертикални и хоризонтални разпределителни тръбопроводи, включително до отоплителните тела, както и съоръжения за разпределяне и доставяне на топлинна енергия от абонатната станция до имотите на клиентите. Когато към една абонатна станция са присъединени повече от една сграда, всеки от присъединителните топлопроводи е елемент на съответната инсталация в сградата.

[...]

8. „Максимален специфичен разход на сградата“ е максималното количество отдадена топлинна енергия от един киловат инсталирана мощност на отоплително тяло в сградата при съответния режим на работа на сградната инсталация.

[...]

12. „Пломбирано отоплително тяло“ е отоплително тяло, към което е спряно топлоподаването чрез затваряне и пломбиране на спирателната арматура, а не чрез физическо отделяне от сградната отоплителна инсталация и което не е оборудвано със средствата по чл. 140, ал. 1, т. 3 [от Закона за енергетиката].

[...]

13а. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2013 г., в сила от 29.10.2013 г., дата на влизане в сила изменена на 01.06.2014 г. - ДВ, бр. 99 от 2013 г., в сила от 15.11.2013 г.) „Проектна мощност на отоплителна инсталация“ е мощността на вътрешната отоплителна инсталация, определена с инвестиционния проект на сградата.

[...]

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) Собствениците и/или титулярите на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, са длъжни:

1. да монтират средства за дялово разпределение на пломбираните отоплителни тела в имотите си;
2. да монтират водомери за гореща вода на всички отклонения към имота си от сградната инсталация за битово горещо водоснабдяване.

[OMISSIS]

3 **Приложение към чл. 61, ал. 1 [от същата наредба:] Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради - етажна собственост**

1. Топлинната енергия за разпределение е измереното с топломера в абонатната станция количество, коригирано с технологичните разходи според границата на собственост и с количеството топлинна енергия за допълване на сградната инсталация, в случаите, когато се използва топлоносител от топлопреносната мрежа.

2. Топлинната енергия, измерена с топломер в абонатна станция на сграда - етажна собственост за отчетен период, е сбор от енергията за отопление, енергията за битово горещо водоснабдяване (БГВ) и технологичните разходи на топлинна енергия в абонатната станция.

3. Когато допълването на сградните инсталации за отопление се извършва с топлоносител гореща вода от топлопреносната мрежа, към количеството топлинна енергия, измерена с топломера, се добавя количеството на топлинната енергия за подгриване на водата за допълване - $Q_{\text{доб}}$, kWh. Определя се като произведение от количеството q и разликата на

температурите на водата във връщащия топлопровод и на водата от водоизточника на производителя по зависимостта:

$$Q_{\text{доб.}} = \frac{V * \rho * (t_{\text{з.вр.}} - t_{\text{ст.и.}}) * c}{3600},$$

където:

V е количеството на водата, измерено по водомера на тръбната връзка за допълване на сградната инсталация, m^3 ,

c е специфичният топлинен капацитет на водата и е равен на $4,1868 \text{ kJ/kg.}^\circ\text{C}$;

$[\rho]$ е плътността на водата при средна температура $(t_{\text{г.вр.}} + t_{\text{ст.и.}})/2 \text{ kg/m}^3$

4. Количеството на технологичните разходи на топлинна енергия в абонатната станция се определя по реда на чл. 58, ал. 2.

4.1. Технологичните разходи се коригират към осреднените температурни условия за отчетен период по зависимостта:

$$Q_{\text{т.о.}} = n * q_{\text{а.с.}}^{\text{н.}} \left[\frac{t_{1\text{ср.}} + t_{2\text{ср.}} - 2 * t_{\text{н.}}}{85 + 45 - 20} \right],$$

където:

$Q_{\text{т.о.}}$ са технологичните разходи от топлоотдаване на съоръженията в абонатната станция за приспадане от отчетената по топломера топлинна енергия за съответния отчетен период, kWh ;

n - работните часове на абонатната станция за отчетния период;

$q_{\text{а.с.}}^{\text{н.}}$ - технологичните разходи от топлоотдаване за единица време от съоръженията в абонатната станция по данни от производителя или експериментални резултати от топлопреносното предприятие;

$t_{1\text{ср.}}$ е средната стойност на температурата на топлоносителя на подаващата магистрала на съответния топлоизточник за съответния отчетен период;

$t_{2\text{ср.}}$ - средната стойност на температурата на топлоносителя на връщащата магистрала на съответния топлоизточник за съответния отчетен период;

⁴**п.** - средната стойност на температурата на почвата на дълбочина 125 cm (за съответния отчетен период), по данни от НИХМ към БАН.

4.2. Коригираното количество технологични разходи на топлинна енергия се приспада от измереното по топломера количество топлинна енергия, когато абонатната станция захранва и битови клиенти.

5. Количеството топлинна енергия за БГВ се определя съгласно чл. 68 и се разпределя между клиентите въз основа на изразходваните от тях количества гореща вода, като:

5.1. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2013 г., в сила от 29.10.2013 г., дата на влизане в сила изменена на 01.06.2014 г. - ДВ, бр. 99 от 2013 г., в сила от 15.11.2013 г.) В периода между две изравнявания на консумираната топлинна енергия за БГВ на клиентите се начислява ежемесечно прогнозно количество топлина, определено по чл. 71, ал. 2.

5.2. Изравняването на консумираната топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване се извършва по следния начин:

1) Определя се средното количество топлинна енергия, необходимо за загреване на 1 куб. м вода за битово горещо водоснабдяване, както следва:

А. Средно количество топлинна енергия, необходимо за загреване на 1 куб. м вода за битово горещо водоснабдяване за неоплителен период - $q_{ср.н.}$, kWh/m³:

$$q_{ср.н.} = \frac{\sum Q_{ин.}}{G_{об.в.н.}}$$

където:

$\sum Q_{ин.}$ е количеството топлинна енергия за разпределение в сградата през неоплителния период в kWh;

$G_{об.в.н.}$ - общото потребено количество гореща вода в сградата в m³ за неоплителния период в рамките на отчетния период, което се изчислява по зависимостта:

$$G_{об.в.н.} = \frac{G_{об.в.отч.п.} * m_{н.}}{m_{отч.п.}}$$

където:

$G_{\text{об.в.отч.п.}}$ е разликата между крайното и началното показание на общия водомер, монтиран пред подгревателя за БГВ в абонатната станция, за отчетния период, m^3 ,

$m_{\text{отч.п.}}$ - броят на работните дни на подгревателя за БГВ в абонатната станция за отчетния период,

$m_{\text{н.}}$ - броят на работните дни на подгревателя за БГВ в абонатната станция за неотоплителния период, за отчетния период.

Б. (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2019 г., в сила от 01.10.2019 г.) Средно количество топлинна енергия, необходимо за загряване на 1 куб. м вода за гореща вода за битови нужди за отоплителния период - $q_{\text{ср.о.}}$, kWh/m³:

$$q_{\text{ср.о.}} = q_{\text{ср.н.}} * K,$$

където:

K е общ температурен коефициент, определен като средно претеглена стойност по формулата:

$$K = \frac{\sum_{i=1}^n x_i * K_i}{\sum_{i=1}^n x_i},$$

където:

x_i е броят на работните дни на подгревателя за отопление за съответния месец от отоплителния период,

K_i е температурният коефициент, определен за всеки месец от отоплителния период по формулата:

$$K_i = Dt_{3i} / Dt_{\text{н}},$$

където:

Dt_{3i} е разликата между температурите на подгриваната вода на изхода и на входа на подгревателя за битово горещо водоснабдяване, усреднена за всеки месец от отоплителния период,

$Dt_{\text{н}}$ - разликата между температурите на подгриваната вода на изхода и на входа на подгревателя за битово горещо водоснабдяване, усреднена за неотоплителния период.

2) [OMISSIS] Определя се количеството топлинна енергия Q_v^i в kWh за битово горещо водоснабдяване за отчетния период на i -тия клиент:

A. [OMISSIS] Когато във всички имоти използваното количество гореща вода се отчита с водомери:

$$Q_v^i = g_{отч.}^i * r * \left(\frac{m_n}{m_{отч.н.}} * q_{ср.н.} + \frac{m_o}{m_{отч.н.}} * q_{ср.о.} \right),$$

където:

$g_{отч.}^i$ е разликата между крайното и началното показание-на водомера/ите за гореща вода за отчетния период на i -тия клиент;

m_o - броят на работните дни на подгревателя за БГВ в абонатната станция за отоплителния период, за отчетния период;

r - коефициентът, коригиращ разликата между отчета на общия водомер, монтиран пред подгревателя за БГВ, и количествата вода, измерена по индивидуалните водомери, определен по зависимостта:

$$r = G_{об.в.отч.н.} / \sum_{i=1}^n g_{отч.}^i$$

Б. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2013 г., в сила от 29.10.2013 г., дата на влизане в сила изменена на 01.06.2014 г. - ДВ, бр. 99 от 2013 г., в сила от 15.11.2013 г.) Разликата между количеството вода, отчетено по водомера пред подгревателя за БГВ, и количеството гореща вода, отчетено от водомерите в отделните имоти, и изчислените съгласно чл. 69, ал. 2 количества за клиенти без водомери, се разпределя съгласно чл. 69, ал. 4.

6. Количеството топлинна енергия за отопление Q_u , kWh, е разликата между енергията по т. 1 и количеството топлинна енергия за БГВ.

6.1. Количеството топлинна енергия за отопление включва количествата топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинната енергия, отдадена от отоплителните тела в общите части, и топлинната енергия, отдадена от отоплителните тела в отделните имоти.

6.1.1. (Доп. - ДВ, бр. 58 от 2007 г., изм., бр. 45 от 2009 г., бр. 94 от 2013 г., в сила от 1.06.2014 г. - изм., бр. 99 от 2013 г., в сила от 15.11.2013 г.,) Количеството топлинна енергия Q_u , kWh, отдадена от сградната инсталация, зависи от вида и топлофизичните особености на сградата и на отоплителната

инсталация. Определя се от лицето по чл. 139, ал. 2 [от Закона за енергетиката], извършващо дяловото разпределение, по зависимостта:

$t_{изч.}$

където:

0,15 е коефициентът, отчитащ дела на инсталираната мощност на сградната инсталация спрямо общата мощност на отоплителната инсталация;

24 - броят на часовете в денонощието;

$Q_{дим}$ - действително инсталираната мощност на отоплителните тела в сградата за отчетен период, kW;

$D_{ни}$ - денградусите за настоящ отчетен период, които се определят по формулата:

$t_{ср.сгр}$

, където:

z е продължителността на настоящия отчетен период, в дни;

$t_{ср.период}$ - средната външна температура за отчетния период, °C;

$t_{ср.сгр}$ - средната температура на сградата; за сгради - етажна собственост, се приема 19 °C;

$t_{изч.}$ - външната изчислителна температура за населеното място, °C.

6.1.2. [OMISSIS] Изключения от зависимостта по т. 6.1.1 се допускат в случаите на налични изчисления на инсталираната мощност на сградната инсталация, изготвени от правоспособно лице, и/или лицето по чл. 139б [от Закона за енергетиката].

[OMISSIS]

6.1.2. [OMISSIS] Изключения от зависимостта по т. 6.1.1 се допускат в случаите на налични изчисления на инсталираната мощност на сградната инсталация, изготвени от правоспособно лице, и/или лицето по чл. 139б [от Закона за енергетиката].

$D_{н.п.}$

6.1.3. Количеството топлинна енергия, $D_{н.п.}$ kWh, отдадена от сградната инсталация, се разпределя пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект.

6.1.4. За високоетажни сгради - етажна собственост, с отоплителни инсталации с повече от една зона, с открито изпълнение по проект, топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация за високата зона, в помещенията от ниската зона, през които преминава, се определя от лицето по чл. 139б [от Закона за енергетиката] по изчислителен път, по реда на т. 6.9.

6.1.5. За сгради - етажна собственост, по чл. 60, топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация, се изчислява за всяка сграда поотделно.

6.2. [OMISSIS] Количеството топлинната енергия $Q_{об}$, kWh, отдадена от отоплителните тела в общите части на сградата-етажна собственост, в които има отоплителни тела без уреди, се определя въз основа на инсталираната им мощност по реда на т. 6.5.

6.2.1. Количеството топлинна енергия $Q_{об}$, kWh, се разпределя между потребителите пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект.

6.3. Количеството топлинна енергия, отдадена от отоплителните тела в имотите, Q_k , kWh, е разликата между общата енергия за отопление $Q_{от}$, kWh, и количествата $Q_{и}$, kWh, и $Q_{об}$, kWh, определени по т. 6.1.1 и т. 6.2.

$$Q_k = Q_{от} - Q_{и} - Q_{об},$$

6.4. За сгради - етажна собственост, в които всички отоплителни тела са комплектувани с уреди за индивидуално отчитане, топлинната енергия за една дялова единица q kWh/д. ед., се изчислява:

$$q_{д.ед.} = (Q_{от} - Q_{и} - Q_{об}) / \sum_{i=1}^N P_i,$$

където:

P_i са дяловите единици на топлинния разпределител на i -тото отоплително тяло за отчетния период съгласно стандартите БДС EN 834 и БДС EN 835;

N е общият брой на отоплителните тела в сградата-етажна собственост, с уреди за отчитане на потреблението.

6.4.1. Количеството топлинна енергия, отдадена от отоплителните тела с уреди в i -тия имот Q_k^i , kWh, се определя по зависимостта:

$$Q_k^i = q_{д.ед.} * \sum_{i=1}^k P_i,$$

където:

$q_{д.ед.}$ е топлинната енергия за една дялова единица, kWh/ д. ед.;

k - броят на отоплителните тела с уреди за отчитане на потреблението в имота на i -тия потребител.

6.4.2. За i -тото отоплително тяло се разпределя топлинна енергия, kWh, по зависимостта:

$$q_{от.тяло}^i = q_{д.ед.} * P_i,$$

6.4.3.Разпределената топлинна енергия за едно отоплително тяло не може да надвишава максималното енергия, която отоплителното тяло може да отдаде за един отчетен период при съответния режим на работа на сградната инсталация.

6.4.4.Максималната енергия, която отоплителното тяло може да отдаде за един отчетен период $q_{макс.от.тяло}^i$, kWh, се изчислява по зависимостта:

$$q_{макс.от.тяло}^i = 1,2 * q_{инст.от.тяло}^i * z * (25 - t_{ср.период}) * 24 / (t_{ср.сгр.} - t_{изч.})$$

където:

$q_{инст.от.тяло}^i$ е инсталираната мощност на отоплителното тяло при проектни условия, kW;

$t_{ср.период}$ -средната външна температура, °C, за периода на отчета;

z -брой на дните с топлоподаване.

6.4.5.Изчислява се разликата Δq^i , kWh, между максималната и разпределената енергия за всяко тяло:

$$\Delta q^i = q_{макс.от.тяло}^i - q_{от.тяло}^i$$

6.4.6. При $\Delta q^i \geq 0$ разпределената енергия е база за изготвяне на изравнителната сметка на сградата.

6.4.7. [OMISSIS] При $\Delta q^i < 0$ се прави проверка. Абсолютната стойност на Δq^i се прибавя към енергия Q_u , kWh, отдадена от сградната инсталация.

Така определеното количество енергия за сградна инсталация Q_u , kWh, се ^{90.00.} разпределя по реда на т. 6.1.3 и се изчислява нова стойност за до изпълнение на условието по т. 6.4.6.

6.5. (изм. и доп. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.) За сгради - етажна собственост, в които има отоплителни тела без уреди за индивидуално отчитане:

6.5. За сгради - етажна собственост, в които има отоплителни тела без уреди за индивидуално отчитане, се прилага екстраполяция по максимален специфичен разход на сградата по реда:

1) определя се инсталираната мощност на отоплителните тела в сградата; при липса на данни се приемат данните на подобно отоплително тяло, например от аналогично помещение на друг етаж;

2) за всяко отоплително тяло е уред в сградата се определя отношението между дяловите му единици и инсталираната му мощност; най-голямото отношение за отоплително тяло с уред за дялово разпределение се приема за максимален специфичен разход за сградата (МСРС);

3) дяловите единици за отоплителните тела без уреди се получават, като инсталираната мощност на отоплителното тяло без отчет се умножи с МСРС.

С така определените дялови единици всички отоплителни тела без уреди се приравняват към отоплителни тела с уреди. Разпределението на енергията се извършва по реда на т. 6.4, с изключение на случаите по т. 6.6.

6.5.1.

(изм. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.) За отоплително тяло с уред, което работи при условия, различни от проектните, съответстващи на режима на работа на сградната инсталация, се допуска разпределената топлинна енергия да надхвърля определената по т. 6.4.4. За това тяло лицето по чл. 139а [от Закона за енергетиката] прави проверки на изправността на индивидуалния разпределител за отразени фактори за оценяване в съответствие със стандарта му, за технически грешки и за изправността на уреда. При липса на грешки и изправен уред разпределената енергия не се коригира. Определеното за това отоплително тяло отношение между дяловите единици и инсталираната му мощност не служи за определяне на МСРС.

6.5.2. [OMISSIS] Лицето по чл. 139а [от Закона за енергетиката] писмено уведомява потребителя, в чийто имот се намира отоплителното тяло, за обстоятелствата по т. 6.5.1 и извършва контролна проверка през следващия отоплителен сезон.

[...]

7.3.1. [OMISSIS]

При липса на индивидуален топломер за имот се прилага екстраполация по максимален специфичен разход на сградата, който се определя по реда:

- 1) определя се инсталираната мощност на отоплителните тела на всички имоти и/или обемите на имотите в сградата - етажна собственост; при липса на данни се приемат данните на подобен имот, например на друг етаж;
- 2) за всеки имот с топломер на сградата се определя отношението между отчетената му и инсталираната мощност в имота и/или обема на имота; най-голямото отношение за имот с топломер се приема за максимален специфичен разход за сградата (МСРС);
- 3) екстраполираният отчет за имот без топломер се получава, като инсталираната мощност на имота и/или обемът му се умножи с МСРС.“

4 Показатели за качеството на топлоснабдяването, приети с решение на Държавна комисия за енергийно и водно регулиране от 30.06.2004 г.

1. НОРМИ ЗА КАЧЕСТВОТО НА ТОПЛИННАТА ЕНЕРГИЯ

Енергийното предприятие е длъжно да подава топлинна енергия с гарантирани параметри, според технологичните особености на оборудването и прилаганите режими на работа в съответната топлопреносна мрежа. Стойностите на гарантираните параметри се определят в общите условия за продажба на топлинна енергия или в писмените договори с потребителите.

№	ПОКАЗАТЕЛ	ДЕЙНОСТ	РАЗМЕРНОСТ	Целева стойност
1.	Гарантирани параметри на парата	Производство		
1.01	температура		°C	
1.02	налягане		МРа	
2.	Гарантирани параметри на горещата вода			
2.01	Максимален дебит			
2.01.01	през зимата		m ³ /h	
2.01.02	през лятото		m ³ /h	
2.02	Спазване на обявените летни и зимни графици на температурата в съответствие с приведената външна температура	Производство	°C	±2
2.03	Спазване на договорените налягания в контролни	Производство /Пренос		

	точки на топлопреносната мрежа			
2.03.01	подаваща магистрала		%	±5
2.03.02	връщаща магистрала		kPa	±20
3.	Гарантирани параметри на топлоносителя след абонатната станция	Пренос		
3.01	Температура на горещата вода на изхода от топлообменника за БГВ в абонатната станция		°C	55
3.02	Температура на водата в отоплителния контур след топлообменника за отопление в зависимост от типа на сградата, типа на инсталацията и външната температура		°C	да
3.03	Максимално отклонение на температурата за всички контури при номинално натоварване		°C	+2
3.04	Максимално отклонение на температурата в контура за гореща вода за битови нужди при моментна промяна на натоварването		°C	+10

3.05	Максимално отклонение на температурата в отоплителния контур при моментна промяна на натоварването		°C	+5
3.06	Максимално отклонение на температурата във вентилационния кръг при моментна промяна на натоварването		°C	+10
3.07	Време за възстановяване на нормалното температурно отклонение		min	2

5 МЕТОДИКА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОПУСТИМИТЕ РАЗМЕРИ НА ТЕХНОЛОГИЧНИТЕ РАЗХОДИ НА ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ ПРИ ПРЕНОС НА ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ

Общи положения

1. С настоящата методика се определя начинът, по който Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (комисията) определя допустимия

размер на технологичните разходи на топлинна енергия при пренос на топлинна енергия, наричани по-долу технологични разходи.

2. Топлопреносното предприятие възстановява чрез цената на топлинната енергия определените от комисията допустими годишни размери на технологични разходи.

2. Технологичните разходи се формират от следните елементи:

- технологични разходи в топлопреносната мрежа;
- технологични разходи в абонатните станции.

Определяне на действителните размери на технологичните разходи на топлинна енергия при преноса на топлинна енергия в предприятията

2. За определяне размера на действителните технологични разходи в топлопреносната мрежа, топлопреносните предприятия:

1. Измерват със средства за търговско измерване разхода и параметрите на добавъчна вода за компенсиране на пропуски в топлопреносните мрежи.

2. Измерват топлинната енергия със средства за търговско измерване на границата между производството и преносната мрежа и на границата на собственост при потребителите.

3. За определяне размера на действителните технологични разходи в абонатните станции, топлопреносните предприятия:

1. Поддържат база данни за намиращите се в експлоатация абонатни станции, представят в комисията справка по образец, съдържаща информация за технологичните разходи в тях и представят ежегодна актуализация на тази справка.

2. Извършват измервания на технологичните разходи в абонатните станции и представят в комисията данните от тях, както следва:

- при регулиране цените на топлинната енергия чрез норма на възвръщаемост - веднъж на три години;
- при регулиране цените на топлинната енергия чрез горна граница на цени или приходи - преди всеки регулаторен период.

III. Приложимите норми на правото на ЕС

1. Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно ефективността при крайното потребление на

енергия и осъществяване на енергийни услуги [и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО на Съвета]:

Чл. 13

„1. Държавите членки гарантират, че доколкото това е технически осъществимо, финансово обосновано и пропорционално спрямо потенциалните енергийни спестявания при крайните потребители на електроенергия, природен газ, централно топлоснабдяване и/или охлаждане и гореща вода за битови нужди се осигуряват индивидуални измервателни уреди на конкурентни цени, които точно отчитат реално консумираното количество енергия от крайния потребител и осигуряват информация относно действителното време на използване.

2. Държавите членки гарантират, когато е уместно, че сметките се изготвят от енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителната мрежа и дружества за търговия с енергия на дребно въз основа на реалното енергийно потребление и информацията е представена по ясен и разбираем начин. Със сметките се осигурява необходимата информация, която да даде възможност на крайните потребители да получат подробно описание на текущите енергийни разходи. Сметките въз основа на действителното потребление следва да бъдат изготвяни толкова често, че да позволят на потребителите да контролират консумацията си на енергия.

3. Държавите членки гарантират, че във или със сметките, договорите, сделките и/или разписките от разпределителните станции енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителната мрежа и дружествата за търговия с енергия на дребно предоставят на крайните потребители по ясен и разбираем начин следната информация:

а) текущите действителни цени и действителното потребление на енергия;

б) сравнение на енергийната консумация на крайните потребители с консумацията за същия период през предходната година, за предпочитане представено графично;

в) когато е възможно и полезно, сравнения с усреднената норма или стандарт на потребител на енергия в една и съща категория потребители;

г) информация за връзка с потребителски организации, енергийни агенции или подобни органи, включително адреси в Интернет, от които може да се получи информация за възможните мерки за повишаване на енергийната ефективност, сравнени профили на крайни потребители и/или конкретни технически спецификации на енергийно оборудване.“

2. Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за

изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО:

„Член 9

Отчитане

1. Държавите членки гарантират, че доколкото това е технически осъществимо, финансово обосновано и пропорционално спрямо потенциалните икономии на енергия, при крайните клиенти за електроенергия, природен газ, районно топлоснабдяване, районно охлаждане и гореща вода за битови нужди се осигуряват индивидуални измервателни уреди на конкурентни цени, които точно отразяват действителното енергопотребление на крайния клиент и дават информация за реалния период на потребление.

Такъв индивидуален измервателен уред на конкурентна цена се осигурява, когато:

- а) се подменя съществуващ уред, освен в случаите, когато това е технически невъзможно или нерентабилно по отношение на очакваните потенциални икономии в дългосрочен план;
- б) се прави свързване на нова сграда или основен ремонт на съществуваща сграда, както е посочено в Директива 2010/31/ЕС.

[...]

3. В случаите, когато топлинната и охлаждащата енергия или топлата вода за дадена сграда се подават от районна отоплителна мрежа или от централен източник, обслужващ множество сгради, при топлообменника или точката на доставка се монтира топломер или водомер за топла вода.

В многофамилни и в многофункционални сгради, които са с централен източник на отопление/охлаждане или които се снабдяват от районна отоплителна мрежа или от централен източник, обслужващ множество сгради, до 31 декември 2016 г. се монтират и индивидуални измервателни уреди за отчитане на потреблението на топлинна и охлаждаща енергия или на топла вода за всеки агрегат, когато това е технически възможно и разходно ефективно. Когато използването на индивидуални измервателни уреди за отчитане на отоплението не е технически осъществимо или разходно ефективно, се използват индивидуални топлинни разпределители за определяне на потреблението на топлинна енергия от всеки радиатор, освен ако въпросната държава членка не докаже, че монтирането на подобни топлинни разпределители не би било разходно ефективно. В такива случаи може да се помисли за използване на алтернативни разходно ефективни методи за измерване на потреблението на топлинна енергия.

Когато многофамилните сгради се снабдяват от районна отоплителна или охладителна система или когато за такива сгради преобладават собствени, общи за сградата отоплителни или охладителни системи, с цел осигуряване на прозрачност и точност на отчитането на индивидуалното потребление държавите членки могат да въведат прозрачни правила за разпределение на разходите за потреблението на топлинна енергия или топла вода в такива сгради. Когато е целесъобразно, тези правила включват насоки за начина на разпределяне на разходите за топлинна енергия и/или топла вода, както следва:

топла вода за битови нужди;

топлинна енергия, излъчвана от инсталацията на сградата с цел отопление на общите помещения (когато стълбищата и коридорите са оборудвани с радиатори);

с цел отопляване на апартаментите.

Член 10

Информация за фактурирането

1. Когато крайните клиенти не разполагат с интелигентните измервателни уреди, посочени в Директива 2009/72/ЕО и Директива 2009/73/ЕО, държавите членки правят необходимото до 31 декември 2014 г. информацията за фактурирането да бъде точна и да се основава на действителното потребление, в съответствие с приложение VII, точка 1.1, за всички сектори, обхванати от настоящата директива, включително енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителни системи и предприятията за продажба на енергия на дребно, когато това е технически възможно и икономически оправдано.

Това задължение може да бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайните клиенти, при която те предават показанията от своя измервателен уред на енергийния доставчик. Единствено когато крайният клиент не предаде показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на прогнозно потребление или на фиксирана стойност.

2. Измервателните уреди, монтирани в съответствие с директиви 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО, позволяват точна информация за фактурирането въз основа на действителното потребление. Държавите членки правят необходимото крайните клиенти да имат възможност за лесен достъп до допълнителна информация относно предходно потребление, позволяваща подробни самостоятелни проверки.

Допълнителната информация относно предходното потребление включва:

а) кумулативни данни за срок от поне три предходни години или за периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък. Данните съответстват на интервалите, за които е предоставена информацията от честото фактуриране;

б) подробни данни според времето на използване за който и да е ден, седмица, месец и година. Тези данни се предоставят на крайния клиент чрез Интернет или чрез интерфейса на измервателния уред, като обхваща срок от поне 24 предходни месеца или периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък.

3. Независимо дали са инсталирани интелигентни измервателни уреди, държавите членки:

а) изискват — доколкото информацията за енергийното фактуриране и за предходното потребление на крайните клиенти е налична - по искане на крайния клиент тази информация да се предоставя на доставчик на енергийни услуги, посочен от съответния краен клиент;

б) правят необходимото на крайните клиенти да се предложи опция за електронна информация за фактурирането и електронни фактури и че при поискване те получават ясно и разбираемо обяснение за начина на изчисляване на тяхната сметка, особено когато сметките не се основават на действително потребление;

в) гарантират, че наред с фактурата на крайните клиенти се предоставя и подходяща информация, която съдържа подробно описание на текущите енергийни цени, в съответствие с приложение VII;

г) могат да постановят, че по искане на крайния клиент информацията, съдържаща се в тези сметки, не се приема като искане за плащане. В подобни случаи държавите членки гарантират, че доставчиците на енергийни източници предлагат гъвкави условия за самите плащания;

д) изискват на потребителите да се предоставят при поискване информация и оценка на разходите за енергия своевременно и в лесно разбираем формат, който им позволява да сравняват търговските условия на сходна основа.“

Според съображения:

„(64) Задължението да се транспонира настоящата директива в националното законодателство следва да бъде ограничено само до онези разпоредби, които представляват значителна промяна в сравнение с Директива 2004/8/ЕО и Директива 2006/32/ЕО. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не се променят, произтича от посочените директиви.

(65) Настоящата директива не следва да засяга задълженията на държавите членки по отношение на сроковете за транспониране в националното законодателство и за прилагане на Директива 2004/8/ЕО и Директива 2006/32/ЕО.“

3. [OMISSIS] Договор за функциониране на ЕС:

Член 101

(предишен член 81 от ДЕО)

1. Забраняват се като несъвместими с вътрешния пазар всички споразумения между предприятия, решения на сдружения на предприятия и съгласувани практики, които биха могли да засегнат търговията между държавите членки и които имат за своя цел или резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар, и в частност такива, които:

а) пряко или косвено определят покупни или продажни цени или други условия на търговията;

б) ограничават или контролират производството, пазарите, технологичното развитие или инвестициите;

в) осъществяват подялба на пазари или на доставчици;

г) прилагат различни условия по отношение на еквивалентни сделки с други търговски партньори, като по този начин ги поставят при сравнително по-неблагоприятни условия;

д) поставят сключването на договорите в зависимост от приемането на допълнителни задължения, които по своя характер или в съответствие с търговската практика нямат връзка с предмета на тези договори.

[...]

Член 107

(предишен член 87 от ДЕО)

1. Освен когато е предвидено друго в Договорите, всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар.

[...]

Член 169

(предишен член 153 от ДЕО)

1. С цел подкрепа на интересите на потребителите и осигуряването на високо равнище на защита на потребителите, Съюзът съдейства за закрилата на здравето, сигурността и икономическите интереси на потребителите, както и за развитието на тяхното право на информация, просвета и самоорганизиране с цел защита на техните интереси.

IV. Мотиви за отправяне на преюдициално запитване

В настоящото производство основните въпроси, на които настоящият състав следва да отговори са свързани с възможността топлинната енергия да се определя по правило като това по т. 6.1.1. от Методиката към Наредбата за топлоснабдяване действала до 2020 г., при което използваната за това формула е неясна, създава задължение за потребителя, който не консумира енергия от отоплителни тела в жилището си, да заплаща за преноса на енергия за другите потребители, величините, включени във формулата, с която се начислява топлоенергията, отдадена от сградната инсталация, са определени при проектни условия, без да се държи сметка дали реално отоплителните системи работят при проектни условия и какви са реалните условия, при които работят отоплителните системи, както и не се съобразяват индивидуалните характеристики на сградите, както и топлофизичните им и конструктивни особености.

Съгласно разпоредбата на чл. 9, § 3 от Директива 2012/27/ЕС, когато е невъзможно да се определи с точност количеството на потребена енергия, могат да се предвидят прозрачни правила, когато е целесъобразно, а тези правила включват насоки за начина на разпределяне на разходите за топлинна енергия и/или топла вода, както следва:

- а) топла вода за битови нужди;
- б) топлинна енергия, излъчвана от инсталацията на сградата с цел отопление на общите помещения (когато стълбищата и коридорите са оборудвани с радиатори);
- в) с цел отопляване на апартаментите.

В случая съгласно българското законодателство енергията, отдадена от сградната инсталация, се изчислява по формулата по т. 6.1.1 от Методиката към Наредбата за топлоснабдяване:

$$Q_{и} = \frac{\beta_{сн} * Q_{длм} * D_{нп} * 24}{(t_{ср.сгр.} - t_{нлч.})}$$

където:

0,15 е коефициентът, отчитащ дела на инсталираната мощност на сградната инсталация спрямо общата мощност на отоплителната инсталация;

24 — броят на часовете в денонощието;

$Q_{длм}$ - действително инсталираната мощност на отоплителните тела в сградата за отчетен период, kW;

$D_{нп}$ - денградусите за настоящ отчетен период, които се определят по формулата:

, където:

z е продължителността на настоящия отчетен период, в дни;

$t_{ср.период}$ - средната външна температура за отчетния период, °C;

$t_{ср.сгр.}$ - средната температура на сградата; за сгради - етажна собственост, се приема 19 °C;

$t_{нлч}$ - външната изчислителна температура за населеното място, °C.

Съгласно тази формула потребителите, които не ползват енергия за отопление, са задължени да заплащат, суми, които следва да се заплащат от тези, които ползват отопление. Вещото лице установява, че компонентите на тази формула са неясни.

Установява, че инсталираната мощност за отопление на сградата за отчетен период, не е реална мощност на няколко основания:

- Съгласно § 1, т. 2а от ДР на Наредбата: *„Действително инсталирана мощност на отоплителна инсталация“ е сумата от инсталираната мощност на отоплителните тела във всички имоти в сградата - етажна собственост. Съгласно § 1, т. 4 от ДР на Наредбата: „Инсталирана отоплителна мощност в имот“ е сумата от мощностите на монтираните в жилището отоплителни тела. Според формулата по т. 6.1.1. „ $Q_{и}$ е общата инсталирана мощност на всички физически присъединени отоплителни тела към вътрешната отоплителна инсталация на сградата през отчетния период, определена при проектни условия, kW.“*

- В случая, от представения проект на отоплителната система се установява, че самият производител определя мощност при параметри 95/70/20 т. е.

температури на вход/изход на топлинния агент (95°C на входящата вода и 70°C на изходящата вода) и околна среда (20°C). По конкретното дело се установява, че такива параметри на топлинния агент не са постъпвали. Тоест мощността на отоплителната система не е тази, определена при проектни условия, защото реално отоплителната система не работи при проектни условия. Това води до повишаване на дела на сградната инсталация. Вещото лице посочва, че формулата презумира, че инсталацията работи постоянно [на] максимална мощност;

- Не се отчита температурата на топлоносителя в сградната инсталация. Тя зависи от външната температура и се определя по зависимост от 2-ри ред (режимна карта). Отразява се от топлопреносното предприятие в т.нар „средномесечен температурен график“. На практика той е около 70 градуса. Следователно отоплителните тела не работят на пълна мощност, а с намалена около 30%. Ако се допусне, че се изчислява по проектна мощност[,] се получава невъзможн[о] от физическа страна температура[та] при входа на абонатната станция да е около 70 градуса, а по сградната инсталация да е 90 градуса.

- Не се отчитат отоплителните тела с „нулеви“ показания. Проблемът е в неспазването на Стандарт БДС EN 834 т. 2 за несъвместимост на индивидуален разпределител на разход за отопление (ИРРО) и терморегулиращите вентили, които са от клапанов тип. При наличие на терморегулиращ вентил всеки ползвател може да спре подаването на топлоносител към ОТ, когато пожелае. Не се знае и не може да се предвиди кой и кога ще спре подаването на топлоносител към ОТ. При това положение например при проектна мощност 330.757 КВт и инсталирана мощност 203.6708 КВт, а с отчитане на „нулеви“ показания на ИРРИ/ОТ мощността е 160590 КВт.

- Презумира се, че всички отоплителни тела са налични и включени всички отоплителни тела (ОТ) на последните етажи, като не се взема предвид действието на система Тихелман, каквато е процесната, както при максимална мощност.

- Не е ясно защо се приема, че средната температура за сгради - етажна собственост, е 19 °C, а проектните условия се изчисляват при 20°C.

Освен това, формулата по т. 6.1.1. и разпределението на ТЕ от СИ по т. 6.1.3. не взема предвид какъв е материалът на тръбите и какви са неговите параметри на топлоотдаване, температурата на топлоносителя (на топлинния агент) - не се отчита и не се взема предвид, F- площ на топлоотдаване не се взема предвид. Тази формула и разпределението на ТЕ от СИ според обема на жилищата на потребителите по т. 6.1.3 не са приложими към вертикална двутръбна система, каквато е процесната.

Начисляването според МДР на общото количество ТЕ за Отопление от отоплителните тела е резултативна величина, получена след приспадане от показанията на топломера в АС на описаните по-горе „научно и технически“ обосновани показатели: Автоматично пренесени технологични разходи по 200W; БГВ умножена с коефициент между 130 и 200 КВтч за 1 куб.м. БГВ; ТЕ за СИ с гарантиран обем съобразно мощността на отоплителната инсталация, а не според реалното потребление.

С оглед изложеното следва да бъде отправено преюдициално запитване до СЕС с посочените по-долу въпроси по приложимостта на формулата по т. 6.1.1. от Методиката към Наредбата за топлоснабдяване[, действала до 2020 г.[OMISSIS]

[OMISSIS]

ОПРЕДЕЛИ:

ОТПРАВЯ, на основание чл. 267, пар.1 ДФЕС, **ЗАПИТВАНЕ** до Съда на Европейския съюз по следните преюдициални въпроси:

1. Допускат ли член 9, параграф 3 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, и член 169 ДФЕС заплащане на разходи за топлинна енергия, излъчена от инсталацията на сградата, при положение че стълбищата и коридорите на сградата не са оборудвани с радиатори?

2. Допускат ли член 9, параграф 3 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, и член 169 ДФЕС възможността топлофикационно дружество, въз основа на национална правна уредба, да претендира стойността на потребена топлинна енергия от сградна инсталация, като количеството топлинна енергия се определя въз основа на създадена от администрацията формула, която:

- въвежда коефициент, отчитащ дела на инсталираната мощност на сградната инсталация спрямо общата мощност на отоплителната инсталация, без да е ясно как е формиран този коефициент;

- инсталирана мощност на сградната инсталация, която използва формулата, не държи сметка за това какви са реално инсталираните мощности;

- не отчита температурата на топлоносителя в сградната инсталация;

- презумира, че инсталацията работи на максимална мощност постоянно;

- не взема предвид специфичното действие на различните видове топлинни системи (в случая „Тихелман“) и ги приравнява по действие;
- автоматично приема, че средната температура за сгради - етажна собственост, се равнява на 19 °С.

3. Допускат ли разпоредбата на член 9, параграф 3 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, и член 169 ДФЕС възможността топлофикационно дружество, въз основа на национална правна уредба, да претендира стойността на потребена топлинна енергия за битова гореща вода, като количеството топлинна енергия се определя въз основа на създадена от администрацията формула, която не взема предвид температурата, до която трябва да се подгрее и достави на абонатите битовата гореща вода, респективно от топлинната енергия, необходима за това подгряване, не взема предвид и обема в кубически метри потребена битова гореща вода от абонатите и при приложението [й] винаги се гарантира двойно по-голяма стойност на битовата гореща вода през зимния отоплителен сезон в сравнение със същата начислена през летния сезон?

4. Допускат ли разпоредбата на член 13 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО на Съвета, съответно член 9, параграф 3 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, и член 169 ДФЕС, възможността топлофикационно дружество, въз основа на национална правна уредба, да претендира стойността на потребена топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сгради - етажна собственост, разпределена пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект, без оглед на реално отдаденото количество топлинна енергия в обекта съобразно технологичните възможности на отоплителните инсталации?

От значение ли е за отговора на въпроса, че националната правна уредба предвижда, че топлинната енергия за сградна инсталация е един от компонентите, част от алгоритъма за изчисляване на окончателната сума, която потребителите следва да заплатят за общата топлинна енергия (сборът от сумите за топлинна енергия, отдадена от сградна инсталация, отопление и битова гореща вода), като размерът на сумата, която следва да се заплати за отопление в жилищата им, е равен на разликата между общата енергия за отопление (като умаляемо) и сума, равна на сбора от топлинната енергия от сградна инсталация, топлинна енергия, отдадена от отоплителните тела в

общите части на сградата и топлинна енергия за битова гореща вода (като умалител)?

5. Противоречат ли на изискванията за забрана на злоупотребата с господстващо положение по смисъла на член 101 ДФЕС и за забрана на предоставяне на недължима държавна помощ по смисъла на член 107 ДФЕС националните правила, които предвиждат потребителите да заплащат за доставка на топлинна енергия, отдадена от сградна инсталация пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект, без оглед на реално отдаденото количество топлинна енергия за всеки обект[?]

СПИРА производството по гр.д. № 11618/2021 г. [OMISSIS] до произнасяне на СЕС по поставените преюдициални въпроси.

[OMISSIS]